

Politik mellem følelser og fornuft

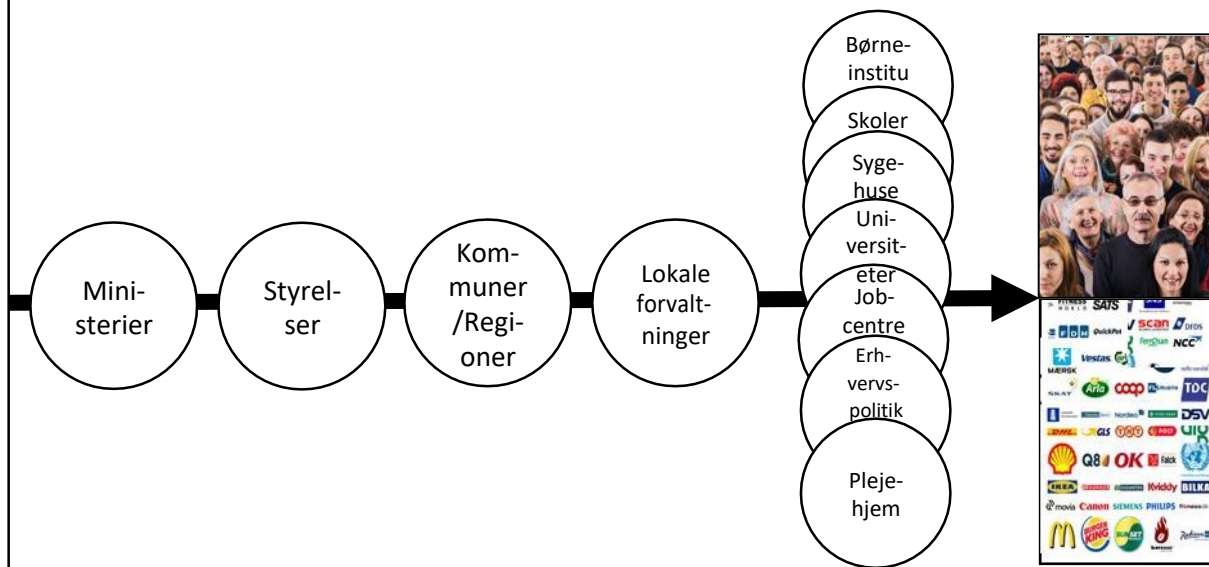
- et case studie i politikdannelse

Styring og ledelse i den offentlige sektor

- Moderniseringsprogrammet 1983
- "Hvad skal der komme efter "New Public Management"?"

De mange forsøg gennem 35 år:

- Afbureaukratisering
- Kvalitetsreform
- Tillidsreform
- Sammenhængsreform
- Større tillid og sammenhæng
-

Er politikdannelsen i Folketinget kilden til nogle af problemerne i det komplekse styrings- og ledelsessystem?

Det mediepolitiske valg: Er der stadig brug for "public Service-medier"?

Public service-medierne var som skræddersyede til industrialderens velfærdssamfund, teknisk, finansielt og ideologisk, et "masse-medie".

Public Service Medier vil i en globaliseret verden blive endnu mere nødvendige end tidligere. Det vil blive et af de få midler til at understøtte national kultur og social sammenhæng.

Men hvad i det post-industrielle samfund med ny teknologi og forretningsmodeller, der giver plads til et mere individuelt forbrug?

Public Service Medier vil blive overflødige. Medierne vil blive frigjort fra markedsforvriddning og borgerne befriede fra den statsstyrede kollektivism.

- Valget kan ikke (alene) træffes rationelt og fornuftsbaseret.
- Det må (også) forankres i følelser (holdninger, politiske værdier og ideologi)

- men hvordan håndterer Folketinget faktabaseret viden og politiske værdier?

”Problemet er, hvordan varme, lidenskab og fornuft kan smedes sammen i en og samme sjæl. Politik skabes med hovedet, ikke med andre dele af kroppen eller sjælen. Og alligevel kan engagement i politik, hvis det ikke blot skal være en letfærdig intellektuel leg, men snarere virkelig menneskelig adfærd, alene fødes og næres af lidenskab”.

Max Weber: Politik als Beruf (2019)

Følelser og fornuft i processen frem til medieaftalen 2018

(For-) mål med statslig intervention i mediemarkedet:

- Inerti: "Public Service er noget, vi har haft længe. Det bør vi nok i et eller andet omfang blive ved med".
- Centralt placerede aktører havde et afklaret operativt mål

Mediepolitiske mål

Omverdens-
vilkår

Input fra
eksterne aktører

Beslutningerne
styres af:

Fornuft

Rationelle
valg

Følelser

Holdninger
og værdier

Beslutningsprocessen

Den mediepolitiske aftale (2018)

Lobby-aktivitet.

- 'Danske Medier': Meget velforberejdet og tidlig indsats.
- Holdningspræget modtagelighed ("Pipigruppen")

- Vrede mod DR og andre medier.
- (Grund-)holdninger styrende for tolkning af "fakta" / dokumentation

Ideologi:

- "Mere marked – mindre stat"

Dokumentationsmateriale:

- Udredninger og rapporter
- SLKS's medierapportering
- Ca. 200 ministersvar til ordførerkreds og Kulturudvalg

blev læst meget selektivt og stort set ikke brugt

Afgrænset, "partiel rationalitet"

Forligsnormen og det taktiske spil

Politisk kommunikationsstyring

Partiernes positioner op til medieforhandlingerne i foråret 2018

1

Ved de indledende interviews med ordførerne i efteråret 2017 var der betydelige meningsforskelle – både internt i de to blokke og imellem dem.

2

Men i en bestemt kontekst grupperede de sig blokvist

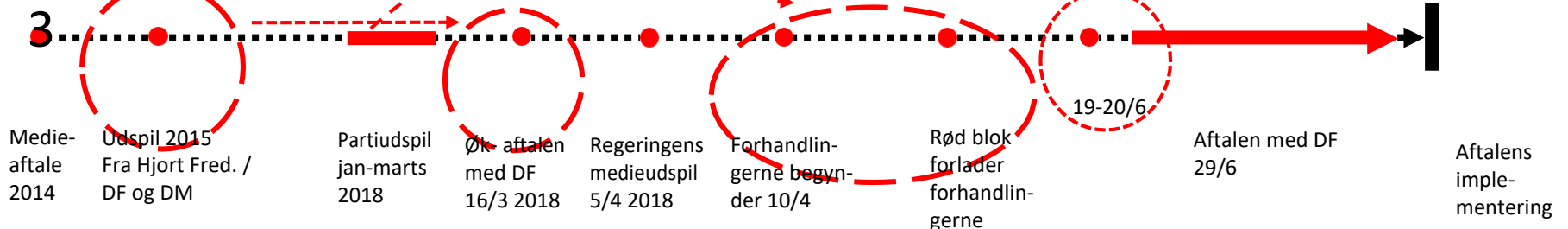
	Ordførernes svar	
	Enig	Uenig
1. DR er for dominerende og påfører de private skadelig konkurrence	V, K, LA, DF	S, RV, SF, EL, ALT
2. Nogle af DR's kanaler skal lukkes og tekstbaserede nyheder på nettet begrænses/stoppes	V, DF	S, RV, SF, EL, ALT K, LA
3. DR skal ikke udbyde indhold, som private medier kan tage sig af	V, LA, DF	S, RV, SF, EL, ALT K
4. Licensen og DR's budget skal reduceres	V, K, LA, DF	S, RV, SF, EL, ALT

I det perspektiv tydede det i efteråret 2017 på et blokopdelt

forlig.

Men et halvt år senere så billedet anderledes ud.

3

Partiernes positioner op til medieforhandlingerne i foråret 2018

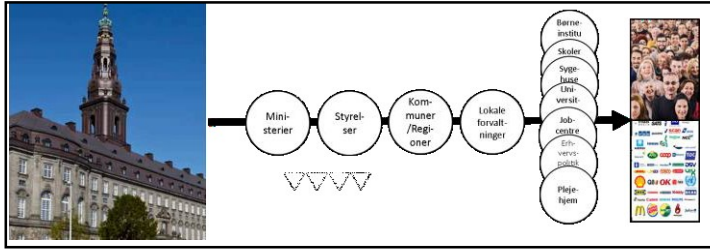
Regeri
ngsskif
- te
27/6
2019

- Et vigtigt regeringsmål var en ”bedre balance mellem stat og marked”, dvs. mere marked – mindre stat.
- Resultatet blev det modsatte: Øget statslig intervention i markedet
- - herunder en række (nye) elementer, som næppe ville kunne fungere i praksis.
- Koblingen til virkeligheden? ”Implementeringslisten” rummede 23 punkter, hvoraf flere krævede yderligere ekspertundersøgelser.

Tabel 9.1: Forskydninger i balancen mellem stat og marked fra medieaftalen 2014 til medieaftalen i juni 2018.

Medieaftalen 2014 → Medieaftalen 2018	
Mere marked	
1.	DR's tilskud reduceres med 20 %.
2.	Fokusering af DR fra „mastodont til markant fyrtårn” med indhold, der ikke udbydes af kommercielle udbydere.
3.	Øget udlægning (til 14 %) af DR-produktion til private producenter.
4.	Fra seks DR-tv-kanaler til max. fire.
Mere marked i regeringsudspillet – mindre i medieaftalen	
5.	TV 2 40 % af aktierne sælges iflg. regeringens medieudspil. Ved aftalen udskydes salget og skal revideres efter 2½ år.
6.	TV 2 regionernes statstilskud nedsættes iflg. regeringens medieudspil med 2 % om året. I aftalen opgives sparekravet. I stedet gives en ekstra bevilling på 1 mio. kr. til alle otte selskaber i 2021.
7.	FM4 udbydes med 11,5 % reduceret bevilling (33 % reduktion i medieudspil) med adgang til reklameindtægter. Ifølge aftalen indføres krav om hovedsæde og mindst halvdelen af redaktionelle medarbejdere vest for Storebælt + opblødning af programkrav.
Mere stat	
8.	Skattefinansiering i stedet for licensbetaling.
9.	<u>DR-drevet app til børn- & unge indhold</u> , som også skal rumme indhold fra øvrige udbydere finansieret af public service-puljen
10.	Ny skattefinansieret tv-kanal med kultur og folkeoplysning udbydes med statstilskud på 50 mio. kr. om året og adgang til reklameindtægter. Lokaliseringskrav vest for Storebælt.
11.	Ny skattefinansieret DAB-radio, kulturkanal med statstilskud på 30 mio. kr. og adgang til reklameindtægter. Placeres vest for Storebælt.
12.	Public service-puljen øges i regeringsudspillet fra 35 mio. kr. til 230 mio. kr. I aftalen reduceret til 100 mio. kr. Nyt navn til uddeling af midlerne placeres i Vestdanmark.
13.	Public service-puljen udvides til alt audiovisuelt indhold på alle platforme.
14.	Public service-pulje støttet <u>indhold stilles efter en kortere periode frit til rådighed (dvs. uden for betalingsmure).</u>
15.	Omlægning af mediestøtten, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • Differentiering af tilskudsbeløbet mellem lokale, regionale og landsdækkende medier. • Momsfritagelse for internetbaserede nyhedsmedier (men ikke til magasiner). • Skærpselse af tildelingskriterier med særlig vægt på nyhedsmedier med almen interesse (ikke „fagblade”).
16.	<u>Afgift på 2 % af streamingtjenesters danske omsætning til investering i dansk indhold.</u> Ikke med i regeringsudspillet, men indføjet i aftalen.

Foreløbig konklusion

Er politikdannelsen i Folketinget kilden til nogle af problemerne i det komplekse styrings- og ledelsessystem?

Analysen af medieforhandlingerne og 2018-aftalen peger på følgende styringsproblemer:

- Manglende kendskab/hensyntagen til de ”faktiske forhold i jernindustrien”.
- Målstyring med decentral udmøntning problematisk pga. uklare/konfliktende målsætninger
- ”Forligsnormens” dynamik fører nogle partier ind i forlig, som de er uenige i. De tager sig så betalt ved ”fingeraftryk” i form af specifik detailstyring af delområder.
- Generelt urealistiske forventninger til den styringsmæssige effekt af flere regler.

Læs videre i:

(Medie-) politik skal forstås med fornuften
– og begrundes med følelser

Tak for jeres opmærksomhed
Christian S. Nissen

www.christiannnissen.com